

Strategi for tiltrækning og fastholdelse af virksomheder

Strategi for tiltrækning og fastholdelse af virksomheder

Forord

Med en strategi for tiltrækning og fastholdelse af virksomheder skal Ringkøbing-Skjern Kommune for alvor på landkortet som den grønne, erhvervsvenlige kommune, vi er. I 2019 opnåede vi en flot position som den tredje mest erhvervsvenlige kommune i Danmark, og det er en position, vi som minimum skal fastholde fremover. Samtidig er vi tæt på at nå vores ambition om, at kommunen ved udgangen af 2020 skal producere lige så meget grøn energi fra vindmøller, solceller og andre kilder, som al den energi vi samlet anvender i hele kommunen til f.eks. transport, virksomheders produktion og opvarmning og udstyr i boliger.

Vi kalder vores kommune for Naturens Rige, og den grønne omstilling er vigtig for vores benyttelse og beskyttelse af vores storslåede natur. Vores natur er et afgørende fundament for store dele af vores erhvervsliv - særligt inden for turisme, fødevarereproduktion og vindindustrien.

Med strategien for tiltrækning og fastholdelse af virksomheder vil vi gøre en ekstra indsats for at dele vores grønne og erhvervsvenlige kommune med flere virksomheder. Vi vil vise vores omverden, at her er det attraktivt at etablere virksomhed. For det er vigtigt for os, at vi både kan tiltrække og fastholde virksomheder. Et velfungerende erhvervsliv er nemlig en helt afgørende forudsætning for vores lokalsamfund, og derfor sikrer vi så gode rammer som muligt for erhvervslivet i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Hans Østergaard
Borgmester

Søren Elbæk
Viceborgmester og formand for Erhvervs- og Vækstudvalget

Indledning

Byrådet i Ringkøbing-Skjern Kommune har vedtaget en ambitiøs erhvervs politik, hvori tiltrækning og fastholdelse af virksomheder er et centralt punkt. Vi har derfor formuleret en strategi for tiltrækning og fastholdelse af virksomheder, der skal understøtte vores erhvervs politik.

Vi tænker ikke på tiltrækning og fastholdelse af virksomheder som to forskellige indsatsområder. Tværtimod. Jo bedre vi er til at fastholde virksomheder, jo mere attraktivt vil det være at etablere virksomhed i vores kommune. Vi er blandt de mest erhvervsvenlige kommuner i Danmark, hvilket må betyde, at vores eksisterende virksomheder i høj grad er tilfredse med os. Den position skal udnyttes til at tiltrække flere virksomheder - alt imens vi vedholdende fokuserer på at forbedre rammevilkårene for vores nuværende virksomheder. Vi arbejder bl.a. meget fokuseret på at sikre vores virksomheder god fysisk og digital infrastruktur. Her er en udbygning af Rute 15 mellem Herning og Ringkøbing blandt de absolut højest prioriterede indsatser.

Naturens Rige og den erhvervs- og energipolitiske vision

I Ringkøbing-Skjern Kommune kalder vi os for Naturens Rige. Vesterhavet, fjordene, de store, åbne vidder og vestenvinden er en stor del af vores historie, vores selvforståelse og vores livsgrundlag. I visionen om Naturens Rige fortæller vi, at vi både beskytter og benytter vores unikke natur. Grøn energi fra vindmøller og udvinding af biogas er eksempler på, at vi benytter vores natur på en bæredygtig måde.

Vores vision om Naturens Rige danner grundlaget for alle vores politikker og strategier - herunder vores erhvervs politik og energipolitik, som sætter retningen for de kommende års samarbejde med erhvervslivet og vores erhvervsrelaterede samarbejdspartnere. Vores fælles mål er en fortsat udvikling af Ringkøbing-Skjern Kommune som en særdeles erhvervsvenlig, grøn kommune. Strategien for tiltrækning og fastholdelse af virksomheder skal netop bidrage til at indfri vores erhvervs politiske vision, som lyder:

Sammen vil vi skabe det bedste sted i Danmark at drive virksomhed.

Samtidig vil vi tiltrække virksomheder til vores område, som vil være en del af vores ambition for vores energipolitik: Ringkøbing-Skjern Kommune skal være 100 procent selvforsynende med vedvarende energi i 2020 og 100 procent fossilfri i 2040.

Danmark er et foregangsland inden for grøn omstilling, og Ringkøbing-Skjern Kommune er med helt fremme.

Mål og succeskriterier

Strategiens mål er værdiskabelse gennem tiltrækning og fastholdelse af virksomheder - og dermed af arbejdspladser.

Målgruppe, styrkepositioner og udfordringer

Overordnet set er vores målgruppe mellemstore virksomheder inden for vores erhvervsmæssige styrkepositioner og detailhandel. Ud fra målgruppen ser vi et særligt potentiale for at tiltrække virksomheder inden for grøn energi, turistvirksomheder der understøtter kapacitetsudvidelser samt nicheproducenter af en vis størrelse inden for fødevarerområdet.

Det er i vores erhvervsmæssige styrkepositioner, vi har en høj koncentration af virksomheder, og det er blandt disse, vi ser det største potentiale for at indfri vores erhvervspolitiske vision om at skabe Danmarks bedste sted at drive bæredygtig virksomhed. Det er ligeledes i styrkepositionerne, vi ser de bedste muligheder for vækst.

De fire styrkepositioner er:

Landbrug og Fødevarer

Turisme

Produktionsindustri

Energi - den grønne satsning.

Ud over de fire styrkepositioner - som er beskrevet kort nedenfor - vil vi også have et særligt fokus på detailhandel. Når detailhandel også har stor bevågenhed hos os, så hænger det sammen med, at virksomheder inden for handel udgør den største gruppe af virksomheder og virksomhedsafdelinger, der flytter til og fra kommunen. Derudover har detailhandlen stor betydning for øvrige brancher, da levende byer er en vigtig forudsætning for virksomheders muligheder for at rekruttere arbejdskraft, som vil bosætte sig i området.

Fødevarer

I Ringkøbing-Skjern Kommune har vi en stor koncentration af såvel konventionelle som økologiske landbrug og fødevarerforarbejdning. Samtidig beskæftiger en række iværksættere og især mindre virksomheder sig med lokal fødevarer- og nicheproduktion i tæt samspil med områdets spisesteder.

Turisme

I Ringkøbing-Skjern Kommune har vi Vesterhavet, klitterne, fjordene og de åbne vidder - og vores smukke og unikke natur har igennem mange år gjort os til en af de største turistdestinationer i Danmark.

Produktion

Ringkøbing-Skjern Kommune har en stor styrke inden for industriel produktion, hvor især vindmølleproduktion er en stor drivkraft. Vi har højt specialiserede og udviklingsorienterede internationale maskin- og metalforarbejdende virksomheder, hvoraf mange eksporterer og er leverandører til store, internationalt virksomheder. Vi er stolte af, at vi har den højeste produktivitet i Danmark - vores BNP pr. indbygger er faktisk hele 23 procent højere end landsgennemsnittet.

Energi

Vi er førende i Danmark inden for vedvarende energi og grøn omstilling, og om få år er vi 100 procent selvforsynende med vedvarende energi. Verdens største vindmølleproducent er grundlagt i vores kommune og er kommunens største arbejdsplads. Virksomheder, der etablerer sig i vores kommune, kan se frem til at kunne anvende grøn og vedvarende

energi - til gavn for klimaet og miljøet. Til gavn for os alle. Ringkøbing-Skjern Kommune hjælper gerne områdets virksomheder med den grønne omstilling, og vi samarbejder med virksomheder, eksperter og borgere om grøn omstilling. Sammen har vi opbygget solide kompetencer inden for vind, sol, biogas og energieffektivisering. Vores store energiproducerende parker inden for netop vind, sol og biogas giver derudover nye udviklingsmuligheder for produktion, elektrificering og energilagring.

Styrker og udfordringer

For at kunne udnytte vores potentiale for fortsat vækst og nye virksomheder til området, er vi klar over, at der er nogle udfordringer, vi løbende vil skal håndtere. En af de største, nuværende udfordringer er at sikre, at virksomhederne har adgang til kvalificeret arbejdskraft. En anden aktuel udfordring er at sikre, at virksomhederne har adgang til markederne via en velfungerende digital og fysisk infrastruktur.

Derfor gør vi en stor og vedvarende indsats for at tiltrække tilflyttere og arbejdskraft samt sikre, at arbejdsstyrken udvides med opkvalificering af ledige og indslusning af ikke erhvervsaktive på arbejdsmarkedet. Samtidig arbejder vi hele tiden hårdt på at udvikle vores digitale og fysiske infrastruktur, så de matcher virksomhedernes behov i dag og i fremtiden.

Vi er blandt de mest erhvervsvenlige kommuner i Danmark, og med udgangspunkt i denne strategi vil vi styrke indsatsen for at blive endnu bedre. For at realisere vores erhvervspolitiske visioner har vi udarbejdet en handlingsplan, der indeholder en række konkrete initiativer, som vi løbende vil følge op på de kommende fire år.

Handlingsplan

Vi har udarbejdet en handlingsplan med en række indsatser, der skal sikre, at strategien bliver realiseret. Opfølgningen på indsatserne følger samme kadence som den årlige opfølgning af politikker i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Indsats 1: Ringkøbing-Skjern Erhvervsråds proaktive rolle i tiltrækning af virksomheder

I strategien for tiltrækning af virksomheder har Ringkøbing-Skjern Erhvervsråd et særligt ansvar for udmøntning af strategien og er proaktiv på alle leads, der måtte opstå. Det kan være leads fra ambassadørerne eller leads fra omverdenen i form af nyheder i aviser, TV og på de sociale medier m.fl.

Konkrete handlinger:

Erhvervsdirektøren og kommunen er ansvarlig for at følge op på alle leads og at stille med det rette taskforce-team i bestræbelserne på at tiltrække nye virksomheder. Der kan om nødvendigt nedsættes et ad hoc taskforce-team, der kan bestå af kommunen erhvervsrådet og erhvervsvirksomheder.

Konkret mål:

Tiltrække 10 nye virksomheder inden udgangen af 2021. Virksomhederne skal have potentiale til mere end 10 medarbejdere.

Ansvarlig tovholder: Erhvervsdirektøren.

Indsats 2: Virksomhedskontaktordning: Proaktiv og koordineret kommunal erhvervsservice Ringkøbing-Skjern Kommune har etableret en virksomhedskontaktordning, der har til formål at sikre, at alle virksomheder får en helhedsorienteret og hurtig sagsbehandling. En ledergruppe med repræsentanter fra kommunale afdelinger med virksomhedskontakt samt med repræsentation fra Ringkøbing-Skjern Erhvervsråd har ansvar for at sikre, at medarbejdere, der har virksomhedskontakt, er servicemindede og helhedsorienterede. Konkret handler det om to ting. For det første handler det om at sikre, at virksomheden får hjælp til at få kontakt til rette afdeling og medarbejder. For det andet handler det om, at medarbejderen ikke blot sørger for at levere hurtig sagsbehandling på højt fagligt niveau, men også sørger for at være opmærksom på andre forhold, hvor kommunen kan hjælpe virksomheden.

Konkrete handlinger:

Ledergruppen mødes 3-4 gange om året.

Ledere og medarbejdere mødes 1-2 gange om året.

Konkrete mål:

Net Promoter Score (NPS) > 50. Fortæller om virksomhedernes samlede loyalitet over for kommunen.

1. plads i DI's erhvervsklimaundersøgelse senest i 2021.

Ansvarlig tovholder: Ringkøbing-Skjern Kommune.

Indsats 3: Etablering af lokale virksomhedsambassadører

Ringkøbing-Skjern Erhvervsråd vil arbejde på at få flere virksomheder til at anbefale Ringkøbing Skjern Kommune som det sted, hvor vi sammen skaber det bedste sted i Danmark at drive virksomhed. Det vil vi gøre ved systematiske konsulentbesøg til vore virksomheder i kommunen, hvor vi vil fortælle dem, at vi gerne vil have dem som ambassadører. Som hjælp til det har vi udarbejdet virksomhedskits indeholdende præsentationer og film, således de kan brande vores område til leverandører, kunder og andre interessenter. Virksomhederne kan plukke i præsentationerne og filmene, som både findes på dansk og engelsk på erhvervsrådets hjemmeside. Ved samme besøg bliver flytmodvest.dk omtalt generelt - særligt til nye medarbejdere. Der er også udarbejdet et egentlig kit til HR-ansvarlige i virksomheden som en hjælp til at rekruttere nye medarbejdere - f.eks. medarbejdere bosiddende uden for kommunen - til at bosætte sig i kommunen.

Konkrete handlinger:

Besøge 60 virksomheder pr. halvår - og det gør vi foreløbig i 1½ år. Det vil sige, at vi ved udgangen af 2021 har besøgt 180 virksomheder.

Forebyggende indsats introduceres i kommunen og i erhvervsrådet, hvilket betyder, at når virksomheder giver udtryk for utilfredshed eller overvejer at flytte deres virksomhed fra kommunen, så skal kommunens og erhvervsrådets medarbejdere rapportere til kommunaldirektør og erhvervsdirektør. De to direktører aftaler indbyrdes, hvem der konkret er proaktiv på casen.

Erhvervsrådet er ansvarlig for opdatering og udvikling af nye kits på erhvervsrådets hjemmeside.

Konkrete mål:

Net Promoter Score (NPS) > 50. Fortæller om virksomhedernes samlede loyalitet over for kommunen.

1. plads i DI's erhvervsklimaundersøgelse senest i 2021.

Ingen virksomheder fraflytter kommunen - og hvis en virksomhed flytter, så ved vi hvorfor.

Ansvarlig tovholder: Erhvervsdirektøren.

Indsats 4: Danmarks Største Arbejdsplads som afsender

Projekt Danmarks Største Arbejdsplads' vision er at gøre kommunen kendt som et attraktivt sted at arbejde og drive virksomhed, så det passer fint i forhold til at tiltrække nye virksomheder til området. Missionen, vi arbejder på, er at styrke kommunens omdømme, øge kendskabet til erhvervsliv og jobmuligheder og understøtte tiltrækning af flere arbejdstagere og erhvervsdrivende.

Konkrete handlinger:

20 Job & Karriere nyhedsbreve (henvendt til potentielle tilflyttere, f.eks. eksilvestjyder) i henholdsvis 2020 og 2021

60 virksomhedsbesøg (Hele PLADS-pakken) i 2020 med forbehold for COVID – 19

120 virksomhedsbesøg (Hele PLADS-pakken) i 2021 med forbehold for COVID - 19

PLADS er på 4-5 messebesøg i 2020 (heraf Karrieredage i Aalborg i selskab med Arla og HydraSpecma. Jobmesse i Odense sammen med fire virksomheder)

PLADS er på 8 messer i 2021 (heraf Karrieredage i Aalborg i selskab med 6-8 virksomheder. Jobmesse i Odense sammen med 6-8 virksomheder)

PLADS arrangerer jobmesse på Innovest i september 2021 (Ti lokale virksomheder. Besøg af jobsøgende fra primært Horsens og Odense)

Erhvervsrådet er primus motor på Erhvervsrådets besøg hos Skjern Håndbold (i alt 2 x 48 spisende gæster i henholdsvis 2019-2020 og 2020-2021). Målgruppen er primært nye ambassadører - men også vedligehold af nuværende ambassadører.

2020: Annoncering i Erhvervsplus, White Sands, Kampen og måske Buizz Up

2021: Annoncering generelt i forhold til kommunikationsplan.

Månedligt koordineringsmøde med deltagelse af kommune og erhvervsråd.

Konkrete mål:

Øget kendskab til kommunens erhvervsliv, karrieremuligheder og omdømme – bl.a. ved at DSA-projektet skal sprede de gode virksomhedshistorier i medierne og målene skal være

fire gode historier i JP/Børsen om året, 2-3 historier på landsdækkende TV og månedligt i TV Midtvest.

Øge vores selvforståelse via lokale og sociale medier, således vi er synlige 2-3 gange om ugen med gode historier fra erhvervslivet kombineret med konkrete arrangementer i kommunen og på Innovest.

Øge samarbejdet via koordineret indsats på sitet flytmodvest.dk og Job & Karriere.

Ansvarlig tovholder: Erhvervsdirektøren.

Indsats 5: Særlig indsats i forhold til udenlandske virksomheder

Indsatsen går ud på have løbende dialog med Invest In Denmark om mulighederne for at tiltrække udenlandske virksomheder til kommunen. Det gælder i denne indsats også om at få udbredt vores materiale og argumenter overfor udenlandske virksomheder via vore virksomhedsambassadører og via vores taskforce-team. Det er taskforce-teamet, der er ansvarlig for at holde møder med interesserede virksomheder fra udlandet.

Konkrete handlinger:

Kommunens stabschef og erhvervsdirektøren afholder kvartalsmøder med Invest in Denmark repræsentant for området. Erhvervsdirektøren er ansvarlig.

Hvert år afholdes et større arrangement i samarbejde med Invest in Denmark. Stabschefen og erhvervschefen er ansvarlig for indhold og afholdelse.

Konkrete mål:

Skabe tættere relation til Udenrigsministeriet/Invest in Denmark, således de også tænker på kommunen som en mulighed for udenlandske virksomheder. KPI?

Tiltrække 1-2 virksomheder fra udlandet inden udgangen af 2021.

Et datacenter skal være på tegnebrættet inden udgangen af 2021.

Ansvarlig tovholder: Erhvervsdirektøren.

Indsats 6: Udarbejdelse af brandingmateriale der er tilpasset de fem typer af virksomheder, som er vores målgruppe

Det er meget afgørende, at vi får fortalt vores omverden om alt det, vi er gode til. Om alt det vi kan tilbyde vores virksomheder. Det er ikke nok, at vi selv ved det. Kendskabet til Ringkøbing-Skjern Kommune og vores erhvervspolitik skal ganske enkelt øges.

Kommunens analyseteam kan udarbejde faktuel viden i form af bl.a. analyser og evalueringer, mens Erhvervsrådet har tovholderrollen i forhold til løbende at sikre, at der i kommunen er et opdateret brandingmateriale, der er tilpasset fødevareerhverv, turistvirksomheder, metalindustribranchen, detailhandel og virksomheder inden for produktion af vedvarende energi.

Ansvarlig tovholder: Erhvervsdirektøren.

Indsats 7: Kapital- og kompetencematch til etablering af nye udviklingselskaber

Der er i Ringkøbing-Skjern Kommune en relativ lav etableringsrate i forhold til at skabe nye iværksættervirksomheder. Det kan undre, når vores område er kendt for at have et stærkt DNA i forhold til at skabe og gennemføre nye initiativer. Det er vores hypotese, at der er mange idéer hos vores eksisterende virksomheder, som ikke umiddelbart bliver gennemført, da de ikke kan gennemføres inden for fokusområdet hos virksomheden, og der er måske ikke alle de nødvendige kompetencer - eller der er mangel på kapital.

Det har samtidig vist sig, at såkaldte spin-off-virksomheder klarer sig markant bedre end andre iværksættere. Se f.eks. en analyse fra Rockwool Fonden her. Spin-off-virksomheder er skabt med udgangspunkt i en allerede eksisterende virksomhed, og den videreudvikles i et nyt udviklingselskab. Der flyttes f.eks. én eller flere medarbejdere over i dette selskab, men der kan være behov for at få tilført kompetencer fra en anden virksomhed for at sikre den nødvendige udvikling. Et eksempel: Firma X har nogle gode produktionskompetencer, og har et forslag til et nyt produktområde Z. De har dog ikke de nødvendige forretnings- og salgsmæssige kompetencer inden for dette område. Det har derimod firma Y. Der etableres et nyt fælles udviklings- og salgsselskab, hvor hver selskab f.eks. ejer 50 procent.

I modsætning til en typisk iværksættervirksomhed er en spin-off-virksomhed baseret på, at man har forretningsmæssig erfaring - og chancen for overlevelse og succes er derfor større. Forskere fra Aalborg Universitet har påvist, at spin-off-virksomheder har 23 procent større sandsynlighed for at blive en vækstvirksomhed og også har en større chance for at overleve end andre nye virksomheder.

I efteråret 2020 igangsætter Erhvervsrådet et indledende initiativ, hvor det bl.a. skal afklares:

Hvordan kan man i højere grad få nye idéer frem fra eksisterende virksomheder, så det bliver til en bæredygtig spin-off-virksomhed?

Kan Erhvervsrådet være matchmaker i forhold til tilførsel af kompetencer fra en anden virksomhed (også uden for kommunen) og kapital fra eksterne investorer? Hvilken organisering er nødvendig?

Hvad ser virksomhederne som den største hindring for at skabe en spin-off-virksomhed?

Hvad siger udvalgte virksomheder til konceptet?

Hvordan sikres fuld diskretion? En del virksomheder vil formentlig tøve med dialog, da de frygter kopiering.

Hvordan kan AU Digital Transformation Lab være formidler og udvikler?

Hvis de indledende undersøgelser underbygger, at der er et grundlag for at videreudvikle initiativet, vil der blive udarbejdet konkret handlingsplan og budget.

Ansvarligt tovholder: Erhvervsdirektøren.

Tidsplan

Strategien for tiltrækning og fastholdelse af virksomheder er godkendt af Erhvervs- og Vækstudvalget i juni 2020.

Strategien gælder til og med sommeren 2023.

Senest i efteråret 2020 igangsættes det forberedende arbejde med at udarbejde brandingmateriale.

Ambassadørgruppe udpeges senest 1. januar 2021.

Ressourcer:

Erhvervs- og Vækstudvalget har bevilget 250.000 kr. årligt i 2021, 2022 og 2023 til at udmønte strategiens initiativer.

Eksisterende personaleressourcer i Ringkøbing-Skjern Kommune og Ringkøbing-Skjern Erhvervsråd anvendes.

Organisering:

Strategien er forankret i Erhvervs- og Vækstudvalget samt i Ringkøbing-Skjern Erhvervsråds bestyrelse. Begge parter drøfter status en gang årligt. Der nedsættes en tværgående gruppe, der mødes 1-2 gange om året. Gruppen drøfter status og evaluerer initiativer. Gruppen består af repræsentanter fra erhvervslivet, Ringkøbing-Fjord Handelsråd, Destination Vesterhavet, udvalgte virksomhedsambassadører, erhvervsdirektøren samt borgmesteren og relevante ledere fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Ringkøbing-Skjern Kommune og Ringkøbing-Skjern Erhvervsråd har delt tovholderrollen.